

mellem 3, der bleve præsenterede af Ministeriet. Dengang kom Forslaget vel ikke til Behandling, men han optog det i næste Sæssion, i hvilken der blev nedsat et Udvalg i Sagen, og dette Udvalg kom til det Resultat, at Loven burde have en forandret Titel, og at der skulde præsenteres 4. Forøvrigt saae man allerede dengang, at der var Mænd, som f. Ex. Krogh og Hammerich, der meente, at det var for lidt, at Menighederne kun skulde have Forkastelsesret af en ubetydelig Deel af Ansøgerne. Senere er Forslaget kommet igjen; men Fordringerne ere bleve større fra Folkets Side. Saaledes stillede Kraiberg og S. Pedersen et Forslag om, at Menighederne skulde have Indstillingsret af 4, af hvilke Ministeriet saa skulde indstille en til Kongen. Dette er noget ganske Andet, det er at gaae videre, og det er min Forvisning, at, skulde nærværende Forslag ikke blive til Lov denne Gang, hvad jeg i alt Fald ikke kan ønske, at det skal blive i dets nærværende Eftelse, vil det kun have til Følge, at man inden føie Tid vil gaae betydeligt videre, end der er gaaet her. Foreløbig skal jeg ikke opholde mig ved at omtale, hvor mange Gange Forslaget har været for. Det var jo, om jeg husker ret, Tilfældet i 1859—60, da man vedtog en motiveret Dagsorden, der gik ud paa, at man meente, at Præsterne burde sættes paa fast Gage samtidigt med, at Menighederne fik Deelagtighed i Kaldelsen af deres Præster. Monrad er jo ogsaa senere kommen med et Forslag, men det var indblandet med andre Ting om Kirkeforfatningen og deslige. Det blev vedtaget i det andet Thing, men naaede ikke til Folkethinget. Man seer altsaa, at det, at Menighederne skulle have Deelagtighed i Valget af Præsterne, er Noget, hvorpaa der længe har været pønsset, næsten lige siden vi fik den frie Forfatning. Seet fra det reent christelige Standpunkt, mener jeg ogsaa at det er rigtigt, at Menighederne faae Deelagtighed i Valget af deres Præster, og see vi paa den reformeerte Kirke, saa har den lutheriske Kirke Noget at lære. I saa Henseende hersker der en langt mere democrattisk Forfatning, ialfald i flere Retninger, i den reformeerte Kirke end i den lutheriske. Senere er Sagen behandlet i Kirkecommissionen, og det er jo egentlig

Kirkecommissionens eller i alt Fald dens Fler-tals Product, som her er os forelagt; men efter de Udtalelser, som ere faldne i Kirkecommissionen, maatte man vente, at man ikke vilde komme til at gaae ret vidt, at Fler-tallet der ikke vilde unde Menighederne en synderlig udstrakt Valgret. Saaledes skal jeg minde om, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgtreds (Brix) allerede ved Sagens 1ste Behandling i Kirkecommissionen sagde, at han vilde være en bestemt Modstander af enhver Ordning, hvorved man lagde Hovedvægten hos Menighederne, og han er netop en af Medforslagsstillerne til det Forslag, der her er os forelagt. Det Samme blev udtalt fra mange Sider, f. Ex. af Pastor Langhoff. Han gik endog saavidt, at han sagde, at paa mange Steder frygtede Menighederne for at faae Valgret, fordi de havde seet de store Misbrug med Hensyn til Skolelærernes Kaldelse. I det Hele taget har man ikke i Kirkecommissionen havt noget godt Die til denne Lov om Skolelærernes Kaldelse. Biskop Martensen f. Ex. sagde, at det var en af de uheldigste Love, Rigsdagen havde givet. Jeg tror nu, at Befolkningen i dette Stykke er af en anden Lankegang, at Folket siger, at det er en af de heldigste Love, Rigsdagen har givet. Man siger vel, at det gik ud over Skolelærerne, og at de ikke kunde komme frem o. f. v.; men jeg siger, at de ingen Ret have i saa Henseende. Den Eine har ikke noget Krav fremfor den Anden. Det er overladt til dem, der vælge dem, at bestemme. De have ligesaa godt Lov til at vælge den Eine som den Anden, og naar man siger, at Befolkningen er daarlig tjent med at vælge en ringe Lærer, saa maa det erindres, at det jo ikke er sagt, at hvad Andre kalde ringe, er ringe for dem, der vælge; det kan jo være, at det netop er den bedste for dem. Det blev ogsaa stærkt fremhævet i Kirkecommissionen og ligeledes ved Landstingets 1ste Behandling af denne Sag af Ordføreren, at man ikke turde gaae ret vidt i at give Menighederne denne Ret, da de ikke vare modne dertil, saa at de ofte vilde vælge den Yngste eller den Udueligste. Men jeg gaaer ud fra den Forudsætning, at den, Menighederne vælge,